

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Gospić

KLASA: 041-01/25-02/20
URBROJ: 613-11-26-10
Gospić, 16. siječnja 2026.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Općina Perušić
za 2024.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O OPĆINI	5
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	5
	Sustav unutarnjih kontrola	6
	Planiranje i izvršenje proračuna	7
	Financijski izvještaji	9
	Projekti financirani u 2024.	18
	Javna nabava	21
III.	REVIZIJA ZA 2024.	23
	Ciljevi i područja revizije	23
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	23
	Metode i postupci revizije	24
	Nalaz za 2024.	25
	Provedba naloga i preporuka	32

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Općine Perušić (dalje u tekstu: Općina) za 2024.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Općine sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti financirani u 2024. te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Općine za 2024. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Pojedini rashodi u iznosu od 140.900,16 eura nisu planirani ni evidentirani na propisanim računima Računskog plana te su pogrešno iskazani i u financijskim izvještajima. Navedeno se odnosi na rashode za subvencije za nerentabilnu lokalnu prijevoznju liniju i veterinarske usluge umjetnog osjemenjivanja u iznosu od 20.660,72 eura, koji su evidentirani u okviru računa naknada građanima i kućanstvima, a trebali su biti evidentirani u okviru subvencija.

Nadalje, rashodi za pomoći proračunskom korisniku drugog proračuna (dječjem vrtiću) za javne potrebe u području predškolskog odgoja i obrazovanja u iznosu od 113.771,94 eura evidentirani su u okviru tekućih donacija, a trebali su biti evidentirani u okviru pomoći korisnicima drugih proračuna. Također, rashodi za pomoći proračunskom korisniku drugog proračuna (domu zdravlja) za nabavu medicinsko-tehničke opreme i klima uređaja u iznosu od 6.467,50 eura evidentirani su u okviru subvencija, a trebali su biti evidentirani u okviru pomoći korisnicima drugih proračuna.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 22.985,66 eura nisu planirani ni evidentirani na propisanim računima Računskog plana. Navedeno se odnosi na zaključene sporazume o obročnoj otplati duga prema Hrvatskim autocestama d.o.o. u iznosu od 11.888,99 eura po pravomoćnoj sudskoj presudi iz 2015. za neosnovano obračunane i naplaćene prihode prethodnih godina (komunalni doprinos) te prema Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u iznosu od 11.096,67 eura po pravomoćnim sudskim presudama iz 2019. i 2020. za dio nenamjenski iskorištenih sredstava za komunalnu opremu koja nije nabavljena prema Ugovoru o zajedničkom financiranju nabave komunalne opreme iz 2006. Otplata obroka i preostale obveze na temelju zaključenih sporazuma nisu trebali biti evidentirani u okviru izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmove te obveza za kredite i zajmove, nego unutar skupine rashoda poslovanja i obveza za rashode poslovanja.

Koncem 2024. stanje izvanbilančnih zapisa iskazano je u financijskim izvještajima u iznosu od 150.398,74 eura i odnosi se na tuđu imovinu dobivenu na korištenje (višenamjenska autocisterna za vodu). U glavnoj knjizi za 2024. nisu evidentirani ni u financijskim izvještajima u okviru izvanbilančnih zapisa iskazani dani instrumenti osiguranja plaćanja (zadužnice) u iznosu od 1.919.015,87 eura, tuđa imovina na korištenju (LED rasvjeta nabavljena na najam) u iznosu od 355.467,85 eura, potencijalne obveze i potraživanja po osnovi sudskih sporova u tijeku u iznosu od 184.736,39 eura te primljeni instrumenti osiguranja plaćanja (zadužnice i garancije) u iznosu od 155.262,93 eura.

Popis imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2024. nije obavljen u skladu s propisima. Popisom nije obuhvaćena dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi u iznosu od 7.639.087,50 eura za koju nije procijenjen stupanj dovršenosti ulaganja ni predviđen rok završetka radova. Također, popisom nisu obuhvaćeni udjeli u trgovačkim društvima u iznosu od 1.932.258,28 eura i stavke evidentirane u glavnoj knjizi u okviru izvanbilančnih zapisa u iznosu od 150.398,74 eura. Nisu obuhvaćeni ni dani i primljeni instrumenti osiguranja plaćanja u ukupnom iznosu od 2.074.278,80 eura, tuđa imovina na korištenju (LED rasvjeta nabavljena na najam) u iznosu od 355.467,85 eura te potencijalne obveze i potraživanja po osnovi sudskih sporova u tijeku u iznosu od 184.736,39 eura koje koncem 2024. nisu bile evidentirane u glavnoj knjizi. Za novčana sredstva u blagajni naveden je zbirni iznos iz glavne knjige prema blagajničkom izvještaju, a novac u blagajni nije popisano po apoenima. Potraživanja i obveze nisu popisani po kupcima i dobavljačima, nego su navedeni zbirni iznosi prema vrstama potraživanja i obveza iz glavne knjige. Nadalje, u siječnju 2025. općinski načelnik je donio odluku o otpisu (rashodovanju) dugotrajne materijalne imovine sadašnje vrijednosti od 68.859,12 eura (vrijednosno značajnija je javna rasvjeta u vrijednosti od 68.063,53 eura otpisana zbog tehnološke zastarjelosti).

Rashodovana imovina isknjižena je iz glavne knjige 31. prosinca 2024., a što je pogrešno učinjeno jer je većina rashodovane imovine predana ovlaštenom sakupljaču otpada tek u veljači 2025. o čemu je sastavljen zapisnik o zbrinjavanju imovine te je tada trebalo evidentirati i isknjiženje rashodovane imovine. Dugotrajna imovina i nakon što je u cijelosti otpisana, zadržava se u evidenciji i iskazuje u bilanci do trenutka prodaje, darovanja, drugog načina otuđenja ili uništenja. Zbog nepotpuno obavljenog popisa imovine i obveza nije ostvarena osnovna svrha popisa, a to je usklađenje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom.

U financijskim izvještajima, u okviru obveznih analitičkih podataka, nisu iskazani točni podaci o dospjelim i nedospjelim potraživanjima i obvezama. Prema podacima iz Bilance (Obvezni analitički podaci) potraživanja za prihode poslovanja i potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 593.630,75 eura u cijelosti su dospjela, dok prema podacima iz analitičkih knjigovodstvenih evidencija nedospjela potraživanja od prodaje nefinancijske imovine iznose 111.385,10 eura.

Prema podacima iz Bilance (Obvezni analitički podaci), obveze za rashode poslovanja i obveze za kredite i zajmove u iznosu od 294.209,32 eura su u cijelosti dospjele, dok prema Izvještaju o obvezama nedospjele obveze iznose 288.423,60 eura, a dospjele 5.785,72 eura. (točka 1. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Općine za 2024. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2024. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Općine

Općina je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijave ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2024. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O OPĆINI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), utvrđena je Općina kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Ličko-senjske županije (dalje u tekstu: Županija). Prema odredbama Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 147/14, 123/17 i 118/18) i Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 3/24), Općina je razvrstana u treću skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave. Obuhvaća 19 naselja s ukupno 1 973 stanovnika (prema popisu stanovništva iz 2021.). Sjedište Općine je Trg popa Marka Mesića 2, Perušić.

Prema odredbama članka 19. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20), općine u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima i to osobito poslove koji se odnose na: uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i sport, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području i druge poslove u skladu s posebnim zakonima.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga ustrojen je Jedinostveni upravni odjel u kojem je koncem 2024. bilo sedam zaposlenika na neodređeno vrijeme.

Prema odredbama Statuta iz veljače 2021., Općinsko vijeće ima 13 članova. Zakonski predstavnik Općine tijekom 2024. i do vremena obavljanja revizije je načelnik Ivica Turić. Načelnik dužnost na koju je izabran obavlja profesionalno. Prema odredbi članka 90.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, profesionalno obavljanje dužnosti podrazumijeva da općinski načelnik ostvaruje pravo na plaću i druga prava iz rada, a vrijeme obavljanja dužnosti uračunava mu se u staž osiguranja.

Prema podacima iz Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika, Općina ima dva proračunska korisnika (knjižnica i javna ustanova – pećinski park) u kojima je koncem 2024. bilo šest zaposlenika.

Općina ima udjele u temeljnom kapitalu u trgovačkom društvu za komunalne djelatnosti u iznosu od 23.226,49 eura (100,0 % udjela), trgovačkom društvu za obavljanje poljoprivredne djelatnosti u iznosu od 39.816,84 eura (69,4 % udjela) te trgovačkom društvu za obavljanje javne vodoopskrbe i odvodnje u iznosu od 1.869.214,95 eura (22,2 % udjela).

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15, 102/19 i 105/25), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18 i 83/23) te Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19).

Prema odredbama članaka 4. i 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva.

Općina je u cilju uspostave sustava unutarnjih kontrola 2020. donijela Mapu poslovnih procesa, koja sadrži Izjavu o misiji, viziji i ciljevima općinske uprave, Odluku o imenovanju koordinatora za razvoj sustava unutarnjih kontrola, popis i opis poslovnih procesa te strategiju upravljanja rizicima i registar rizika. Također, postupci i metode unutarnjih kontrola Općine opisani su unutarnjim aktima, odnosno pravilnicima i odlukama, kao i pisanim procedurama. Tijekom 2024. Općina je, između ostalog, primjenjivala sljedeće unutarnje akte: Statut, Odluku o ustrojstvu i djelokrugu Jedinog upravnog odjela, Pravilnik o unutarnjem redu Jedinog upravnog odjela, Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave te Proceduru naplate prihoda.

Općina je uspostavila sustav riznice za koju je obavljeno informatičko i računovodstveno-knjigovodstveno povezivanje Općine i proračunskih korisnika. Poslovanje putem riznice obavlja se na način da se svi prihodi i primici Općine i proračunskih korisnika uplaćuju na jedinstveni račun riznice i sva plaćanja se obavljaju s tog računa, a proračunski korisnici nemaju svoj poslovni račun. Općina je uspostavila sustav zaprimanja računa putem aplikacije e-račun.

Izjavom o fiskalnoj odgovornosti odgovorna osoba institucije, odnosno čelnik, na godišnjoj razini izvještava o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola. Načelnik je za 2024. sastavio Izjavu o fiskalnoj odgovornosti (Obrazac 1.b) uz koju je priložen Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti za 2024. te Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima za 2023. Prema Izjavi o fiskalnoj odgovornosti za 2024. (koja je sastavljena na temelju popunjenog Upitnika o fiskalnoj odgovornosti) utvrđene su slabosti i nepravilnosti u području izvršavanja proračuna (investicijski projekti predviđeni su proračunom, ali nije obavljeno stručno vrednovanje opravdanosti i učinkovitosti projekta) i upravljanja imovinom (za dio neupisanih nekretnina u zemljišne knjige provodi se kontinuirani upis). U Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti za 2024. utvrđeni su rokovi otklanjanja utvrđenih slabosti i nepravilnosti do konca 2025.

Općina obavlja provjeru i sastavlja izvješća o izvršenoj provjeri Izjava o fiskalnoj odgovornosti proračunskih korisnika Općine te trgovačkih društava kojima je (su)vlasnik.

Općina je putem objave podataka na svojim mrežnim stranicama uspostavila odgovarajući način unutarnje i vanjske komunikacije te objavljivanja podataka o svom poslovanju. Na mrežnim stranicama Općine su, između ostalog, objavljeni podaci o proračunu, unutarnjim aktima, financijskim izvještajima, strateškim dokumentima i planovima, dokumentima u vezi s javnom nabavom, natječajima, kao i druge informacije kako bi bile dostupne javnosti. U skladu s odredbom članka 11. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22), Općina je tijekom 2024. provodila savjetovanja sa zainteresiranom javnošću prije donošenja unutarnjih akata.

U travnju 2022. donesen je Kodeks ponašanja članova Općinskog vijeća (Etički kodeks) te je objavljen u Službenom glasniku Općine. Također, Općina je usvojila Etički kodeks službenika i namještenika Jedinственog upravnog odjela Općine i objavila ga na svojim mrežnim stranicama te utvrdila način postupanja po prijavljenim situacijama neetičnog ponašanja.

Na mrežnim stranicama Općine objavljena je Odluka o imenovanju službenika za informiranje i zaštitu osobnih podataka te godišnje izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama. U rujnu 2022. imenovana je osoba zadužena za nepravilnosti koja zaprima obavijesti o nepravilnostima, prati tijek postupanja po utvrđenim nepravilnostima i sastavlja izvješće o nepravilnostima.

Unutarnja revizija nije ustrojena, a prema odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru, Općina nije obvezna ustrojiti unutarnju reviziju.

Planiranje i izvršenje proračuna

Općina je za 2024. donijela Proračun, Odluku o izvršavanju Proračuna te dvije izmjene i dopune Proračuna. Proračun te izmjene i dopune Proračuna obuhvaćaju prihode i primitke te rashode i izdatke Općine i proračunskih korisnika. Proračunom za 2024. planirani su prihodi i primici u iznosu od 9.350.739,24 eura, rashodi i izdaci u iznosu od 9.342.021,24 eura te pokriće manjka prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 8.718,00 eura. Zadnjim Izmjenama i dopunama Proračuna iz prosinca 2024., prihodi i primici planirani su u iznosu od 4.998.211,55 eura, rashodi i izdaci u iznosu od 4.989.493,55 eura te pokriće manjka prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 8.718,00 eura. U odnosu na Proračun, planirani prihodi i primici manji su za 4.352.527,69 eura ili 46,5 %, a rashodi i izdaci za 4.352.527,69 eura ili 46,6 %. Izmjenama i dopunama Proračuna znatno manje planirani su prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna za 4.163.458,39 eura ili 69,1 %, kao i rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 4.400.355,96 eura ili 60,2 % koje je planirano financirati iz europskih i nacionalnih sredstava.

Odlukom o izvršavanju Proračuna utvrđeno je da se za neplanirane ili nedovoljno planirane rashode koristi proračunska zaliha o kojoj odlučuje općinski načelnik u okviru svojih ovlasti. Tijekom 2024. proračunska zaliha nije korištena.

Uz Proračun za 2024., donesene su projekcije za sljedeće dvije godine. Projekcijama za 2025. planirani su prihodi i primici te rashodi i izdaci u iznosu od 4.703.419,41 euro, a za 2026. prihodi i primici te rashodi i izdaci u iznosu od 4.859.445,91 euro.

Osim Proračuna i projekcija, doneseni su programi održavanja i građenja komunalne infrastrukture, utroška sredstava i programi za financiranje javnih potreba u različitim područjima i izmjene pojedinih programa te su sastavljena izvješća o izvršenju navedenih programa.

Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna za 2024. usvojen je na sjednici Općinskog vijeća održanoj u ožujku 2025. Proračun te izmjene i dopune Proračuna obuhvaćaju prihode i primitke te rashode i izdatke Općine i proračunskih korisnika. Prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 4.342.858,38 eura, što je 655.353,17 eura ili 13,1 % manje od planiranih, a rashodi i izdaci u iznosu od 3.069.045,46 eura, što je 1.920.448,09 eura ili 38,5 % manje od planiranih. Višak prihoda i primitaka tekuće godine iskazan je u iznosu od 1.273.812,92 eura. Preneseni manjak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iznosi 69.308,45 eura te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 1.204.504,47 eura. Vrijednosno značajnije odstupanje u odnosu na planirane prihode odnosi se na smanjenje prihoda od pomoći iz inozemstva i subjekata unutar općeg proračuna (manje ostvarene pomoći za planirane projekte) za 557.517,98 eura ili 30,0 % te prihoda od prodaje nefinancijske imovine (zemljište) za 21.471,11 eura ili 42,9 %, dok se vrijednosno značajnije smanjenje rashoda odnosi na smanjenje rashoda za nabavu nefinancijske imovine za 1.723.531,59 eura ili 59,2 % (za radove na izgradnji aleje spomenika i parkirališta ugovor je zaključen u prosincu 2024., dok je za radove na rekonstrukciji zgrade za potrebe nogometnog kluba postupak nabave započeo početkom 2025.).

Proračun, izmjene i dopune Proračuna te Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna za 2024. objavljeni su na mrežnim stranicama Općine. Proračun sadrži obrazloženje općeg i posebnog dijela. Obrazloženje općeg dijela Proračuna za 2024. sadrži obrazloženje prihoda i rashoda, primitaka i izdataka te prenesenog manjka iz prethodne godine. Obrazloženje posebnog dijela sadrži obrazloženje programa koje se daje kroz obrazloženje aktivnosti i projekata zajedno s ciljevima i pokazateljima uspješnosti iz akta strateškog planiranja. Općinski načelnik je u rujnu 2021. donio Provedbeni program Općine za razdoblje od 2021. – 2025. u skladu s odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine 123/17 i 151/22). Provedbenim programom Općine definirana je vizija i misija Općine te su utvrđeni razvojni smjerovi i strateški ciljevi, opis razvojnih potreba i potencijala, prioriteta djelovanja, plan provedbe mjera te okvir za praćenje i izvještavanje. Provedbeni program usklađen je s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. (Narodne novine 13/21), odnosno s Planom razvoja Županije za razdoblje do 2027., koji je donesen u prosincu 2022. i važeći je strateški dokument Županije. Izmjene i dopune Provedbenog programa Općine donesene su u veljači 2024. i siječnju 2025. U siječnju 2025. izrađeno je Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa za 2024. u kojem je naveden napredak u provedbi mjera, aktivnosti i projekata za ostvarivanje ciljeva navedenih u Provedbenom programu. Provedbeni program i Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa za 2024. objavljeni su na mrežnim stranicama Općine.

Strategija upravljanja imovinom u vlasništvu Općine za razdoblje 2022. – 2028. donesena je u rujnu 2022. Navedena Strategija sadrži analizu postojećeg stanja, analizu upravljanja i raspolaganja imovinom, smjernice za upravljanje imovinom te viziju i strateške ciljeve upravljanja imovinom. Strateški cilj je učinkovito upravljanje svim oblicima imovine u vlasništvu Općine prema načelu učinkovitosti dobrog gospodarstva i podijeljen je na šest posebnih ciljeva. U studenome 2023. donesen je Godišnji plan upravljanja imovinom u vlasništvu Općine za 2024., a Općina je u ožujku 2025. izradila prijedlog Izvješća o provedbi plana upravljanja imovinom u vlasništvu Općine za 2024.

Financijski izvještaji

Općina je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su nadležnim institucijama u propisanom roku i objavljeni su na mrežnim stranicama Općine.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

U Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2024. iskazani su prihodi i primici te rashodi i izdaci Općine i proračunskih korisnika u dijelu u kojem ih Općina financira iz svojih prihoda. Prema podacima iz navedenog Izvještaja, ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 4.204.964,42 eura, što je 801.173,74 eura ili 23,5 % više u odnosu na prethodnu godinu. Značajnija odstupanja odnose se na povećanje primitaka od financijske imovine i zaduživanja za 1.130.000,00 eura (zbog dugoročnog kreditnog zaduživanja kod poslovne banke za kapitalna ulaganja) i prihoda od poreza za 181.104,43 eura ili 32,0 % (najvećim dijelom zbog više ostvarenih prihoda od poreza na dohodak).

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u eurima

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2023.	Ostvareno za 2024.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	566.316,75	747.421,18	132,0
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	1.632.579,02	1.253.961,55	76,8
3.	Prihodi od imovine	469.884,70	399.509,09	85,0
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	708.175,63	645.493,71	91,1
5.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	26.834,58	28.578,89	106,5
6.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	0,00	1.130.000,00	-
	Ukupni prihodi i primici	3.403.790,68	4.204.964,42	123,5

Vrijednosno značajniji udjel imaju prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 1.253.961,55 eura ili 29,8 %, primici od financijske imovine i zaduživanja u iznosu od 1.130.000,00 eura ili 26,9 % i prihodi od poreza u iznosu od 747.421,18 eura ili 17,8 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka.

Prihodi i primici koji imaju propisanu namjenu odnose se na primitke od zaduživanja, dio prihoda od pomoći (pomoći bez sredstava fiskalnog izravnjanja), naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru, komunalne naknade te komunalnog, šumskog i vodnog doprinosa, kao i od prodaje nefinancijske dugotrajne imovine. Ostvareni su u iznosu od 2.581.643,29 eura i njihov udjel u ukupno ostvarenim prihodima i primicima je 61,4 %.

Prihodi od poreza ostvareni su u iznosu od 747.421,18 eura i odnose se na prihode od poreza na dohodak u iznosu od 683.269,89 eura, poreza na promet nekretnina u iznosu od 51.541,64 eura te općinskih poreza u iznosu od 12.609,65 eura. Općinski porezi ostvareni su od poreza na potrošnju u iznosu od 8.420,97 eura i korištenja javnih površina u iznosu od 4.188,68 eura. Utvrđeni su Odlukom o porezima Općine iz studenoga 2023. Poslove utvrđivanja, evidentiranja, nadzora, naplate i ovrhe radi naplate poreza na potrošnju obavlja Porezna uprava, dok poslove izdavanja rješenja i naplate poreza na korištenje javnih površina obavlja Jedinostveni upravni odjel Općine.

Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu od 1.253.961,55 eura te se odnose na kapitalne pomoći u iznosu od 889.427,87 eura i tekuće pomoći u iznosu od 364.533,68 eura.

Kapitalne pomoći ostvarene su od Hrvatske elektroprivrede d.d. (dalje u tekstu: HEP) za provedbu projekta Hidroenergetskog sustava (dalje u tekstu: HES) Kosinj u iznosu od 334.227,87 eura; Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije za izgradnju zelene tržnice u iznosu od 253.000,00 eura te sanaciju i izgradnju nerazvrstanih cesta i parkirališta na području Općine u iznosu od 133.000,00 eura; Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine za nabavu komunalnog vozila i sanaciju nerazvrstanih cesta na području Općine u iznosu od 84.200,00 eura; Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske za zaštitu i očuvanje nepokretnih kulturnih dobara i kopnene arheološke baštine (Turska kula) u iznosu od 43.000,00 eura; Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (dalje u tekstu: Fond) za poticanje mjera odvojenog skupljanja komunalnog otpada u iznosu od 22.000,00 eura i od Ministarstva hrvatskih branitelja za rješavanje pristupačnosti objektima osoba s invaliditetom u iznosu od 20.000,00 eura.

Tekuće pomoći ostvarene su iz državnog proračuna za fiskalno izravnanje u iznosu od 338.467,88 eura te od Hrvatskih cesta d.o.o. za sufinanciranje zimske službe na nerazvrstanim cestama u iznosu od 26.065,80 eura.

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od 399.509,09 eura i u najznačajnijem dijelu odnose se na prihode od naknada za korištenje prostora elektrana u iznosu od 308.462,99 eura te zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu od 73.165,06 eura.

Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine odnose se na zakup poslovnih prostora u iznosu od 61.523,99 eura i najam stanova u iznosu od 11.641,07 eura. Tijekom 2024. poslovni prostori i stanovi dani su u zakup odnosno najam na temelju javnih natječaja, odnosno unutarnjih akata kojima su propisani uvjeti i postupak za davanje u zakup odnosno najam.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od 645.493,71 euro, a vrijednosno značajniji prihodi ostvareni su od komunalne naknade u iznosu od 422.999,05 eura, godišnje naknade za pravo puta ostvarene na temelju rješenja Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti u iznosu od 124.660,98 eura, šumskog doprinosa u iznosu od 84.436,53 eura i komunalnog doprinosa u iznosu od 3.471,27 eura.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 28.578,89 eura i odnose se na prodaju građevinskog zemljišta u iznosu od 15.669,19 eura, općinskih stanova i poslovnih prostora na obročnu otplatu u iznosu od 8.131,68 eura te službenog automobila u iznosu od 4.778,02 eura.

Tijekom 2024. prodana su tri zemljišta, dva poslovna prostora, stan i službeni automobil putem javnih natječaja na temelju odredbi Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Narodne novine 91/96, 68/98, 137/99 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 22/00 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14, 81/15 – pročišćeni tekst i 94/17 – ispravak).

Primici od financijske imovine i zaduživanja ostvareni su u iznosu od 1.130.000,00 eura. Općina se dugoročno zadužila, uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske, kod poslovne banke za financiranje kapitalnih projekata. U rujnu 2024. zaključeni su ugovori o kreditu, i to ugovor za financiranje rekonstrukcije zgrade za potrebe nogometnog kluba i izgradnju ceste u iznosu od 600.000,00 eura te ugovor za rekonstrukciju zgrade doma kulture, izgradnju zelene tržnice i izgradnju aleje spomenika s pripadajućim parkiralištem u iznosu od 530.000,00 eura. Ugovorima je utvrđena fiksna kamatna stopa od 4,10 % godišnje i povrat u 180 jednakih mjesečnih obroka, od kojih prvi dopijeva 31. siječnja 2025. Do konca 2024. krediti su iskorišteni u iznosu od 30.000,00 eura, a ostatak sredstava nalazi se na računu proračuna. Do vremena obavljanja revizije (rujan 2025.) kreditna sredstva za izgradnju zelene tržnice, aleje spomenika s pripadajućim parkiralištem i za izgradnju ceste u iznosu od 480.000,00 eura iskorištena su u cijelosti, dok se sredstva za rekonstrukciju zgrade za potrebe nogometnog kluba (koja je započeta u kolovozu 2025.) i rekonstrukciju zgrade doma kulture (koja nije započeta) nalaze na računu proračuna.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2024., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 2.920.275,77 eura, što je 256.947,07 eura ili 9,6 % više u odnosu na prethodnu godinu.

Znatno više ostvareni su rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 444.906,62 eura ili 62,0 % najvećim dijelom zbog ulaganja u izgradnju zelene tržnice, modernizaciju i sanaciju cesta i radova na stambenoj zgradi za zbrinjavanje stanovništva s područja HES Kosinjske alpe te materijalni rashodi za 80.029,24 eura ili 8,8 % zbog više ostvarenih rashoda za usluge održavanja i dodatnog ulaganja u objekte u vlasništvu Općine. Znatno manje ostvareni su izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova za 285.133,27 eura ili 92,5 % zbog otplaćenog dugoročnog kredita iz prethodnih godina.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u eurima

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2023.	Ostvareno za 2024.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	202.341,84	209.361,40	103,5
2.	Materijalni rashodi	910.195,46	990.224,70	108,8
3.	Financijski rashodi	16.013,75	18.897,45	118,0
4.	Subvencije	41.667,60	6.723,67	16,1
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	114.535,67	145.290,16	126,9
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	73.123,50	80.884,40	110,6
7.	Ostali rashodi	279.223,00	282.892,76	101,3
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	718.108,95	1.163.015,57	162,0
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	308.118,93	22.985,66	7,5
Ukupni rashodi i izdaci		2.663.328,70	2.920.275,77	109,6
Ukupni prihodi i primici (veza Tablica broj 1)		3.403.790,68	4.204.964,42	123,5
Višak prihoda i primitaka		740.461,98	1.284.688,65	173,5

Vrijednosno značajniji su rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 1.163.015,57 eura ili 39,8 % i materijalni rashodi u iznosu od 990.224,70 eura ili 33,9 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 209.361,40 eura. Odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 136.357,55 eura, doprinose na plaće u iznosu od 57.736,95 eura te druge rashode za zaposlene u iznosu od 15.266,90 eura. Ukupno ostvareni rashodi za brutoplaće i doprinose na plaće u iznosu od 194.094,50 eura se u cijelosti odnose na rashode za zaposlenike Općine i dužnosnika. Drugi rashodi za zaposlene odnose se na nagrade za uspješne rezultate, prigodne nagrade za blagdane (uskrsnica, božićnica), jubilarne nagrade, naknade za godišnji odmor te dar djeci. Plaće te naknade, nagrade i darovi u okviru drugih rashoda za zaposlene obračunavane su i isplaćivane u skladu s propisima i unutarnjim aktima Općine.

Nagrade za ostvarene rezultate rada ostvarene su u iznosu od 3.000,00 eura, i to u iznosima od 600,00 eura do 1.000,00 eura za četiri zaposlenika na temelju Odluke načelnika o isplati nagrade za ostvarene rezultate rada službenika i namještenika iz studenoga 2024. Prema Odluci, kriteriji za isplatu nagrada zaposlenicima su primjerice obavljanje povećanog opsega posla, visoka inicijativnost te kreativnost pri rješavanju složenih predmeta tijekom izrade izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine. Spomenuta Odluka donesena je prema odredbama Pravilnika o radnom vremenu, odmorima i dopustima te materijalnim pravima službenika i namještenika iz veljače 2022. i izmjenama navedenog Pravilnika iz listopada 2022. te prosinca 2023., prema kojima je utvrđeno da općinski načelnik može službeniku i namješteniku isplatiti nagradu za ostvarene rezultate rada u iznosu od 1.120,00 eura godišnje, jednokratno ili kao mjesečni dodatak na plaću. Pravilnik o kriterijima za utvrđivanje natprosječnih rezultata i načinu isplate dodatka za uspješnost na radu donesen je u prosincu 2017.

Pravilnikom su propisani opisni kriteriji za utvrđivanje natprosječnih rezultata na radu i načinu isplate dodatka za uspješnost na radu službenika i namještenika (ocjena kojom je službenik, odnosno namještenik ocijenjen, opseg obavljenih poslova koji prelazi uobičajeni opseg obavljanja poslova tijekom radnog vremena, odnos prema radu, uspješno i pravodobno rješavanje iznimno složenog predmeta, uspješno i pravodobno obavljanje privremeno povećanog opsega posla, pružanje pomoći trgovačkim društvima i ustanovama u vlasništvu Općine, rad po pozivu za neodgodive poslove te posebno uspješno i kvalitetno rješavanje zadataka, predmet i projekata). Za vrijeme obavljanja revizije, u ožujku 2025. donesene su Izmjene i dopune Pravilnika o kriterijima za utvrđivanje natprosječnih rezultata i načinu isplate dodatka za uspješnost na radu prema kojem su utvrđeni mjerljivi kriteriji, odnosno bodovi (u rasponu od 20 do 100 bodova ovisno o kriteriju).

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 990.224,70 eura i odnose se na rashode za usluge u iznosu od 668.799,15 eura, materijal i energiju u iznosu od 267.349,60 eura, naknade za prijevoz na posao i s posla, stručno usavršavanje i službena putovanja u iznosu od 3.413,29 eura te ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 50.662,66 eura.

Vrijednosno značajniji rashodi za usluge odnose se na rashode za komunalne usluge u iznosu od 392.034,98 eura (vrijednosno značajnije su usluge održavanja komunalne infrastrukture u iznosu od 342.284,90 eura), usluge održavanja LED rasvjete nabavljene na najam u iznosu od 75.436,08 eura, intelektualne i osobne usluge u iznosu od 73.411,08 eura (vrijednosno značajnije su odvjetničke usluge za zastupanje u postupcima pred nadležnim sudovima te upravnim i drugim tijelima u iznosu od 48.695,07 eura), računalne usluge (održavanje informatičkih programa) u iznosu od 48.811,48 eura te usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 42.382,99 eura (najznačajnije su usluge održavanja javne rasvjete i blagdanskog uređenja u iznosu od 28.803,54 eura).

Za usluge održavanja LED rasvjete nabavljene na najam Općina je tijekom 2021. provela postupak javne nabave za modernizaciju sustava javne rasvjete te u 2022. zaključila ugovor, odnosno dodatak ugovoru o javnoj nabavi. Prema ugovoru iz lipnja 2022. ponuditelj se obvezao ukloniti postojeći sustav javne rasvjete, postaviti novi sustav i pustiti ga u rad, iznajmiti ga Općini te ga održavati za vrijeme trajanja najma na vrijeme od 84 mjeseca u ukupnom iznosu od 459.833,25 eura. U rujnu 2022. zaključen je dodatak ugovora zbog potrebe za dodatnim rasvjetnim tijelima, što je dovelo do povećanja ukupne cijene najma u iznosu od 528.052,80 eura, odnosno mjesečno u iznosu od 6.286,34 eura, od čega se na održavanje sustava javne rasvjete odnosi 5.474,20 eura, a na najam 812,14 eura, dok su ostale prethodno ugovorene odredbe ostale iste. Nakon što je izvoditelj zamijenio i isporučio novi sustav javne rasvjete u studenome 2022. zaključen je ugovor o najmu, prema kome je ugovorena mjesečna najamnina u iznosu od 812,14 eura. Tijekom 2024. Općina je, prema ispostavljenim računima, mjesečno plaćala ugovorene rashode u ukupnom iznosu od 6.286,34 eura, i to za održavanje sustava javne rasvjete u iznosu od 5.474,20 eura te za najam u iznosu od 812,14 eura, odnosno za 2024. ukupno je plaćeno 75.436,08 eura.

Vrijednosno značajniji rashodi za materijal i energiju odnose se na rashode za materijal i dijelove za tekuće i investicijsko održavanje građevinskih objekata u iznosu od 100.369,03 eura te na energiju u iznosu od 72.571,48 eura (vrijednosno značajniji se odnose na električnu energiju u iznosu od 49.078,70 eura). Za nabavu električne energije Općina je u listopadu 2022. zaključila Sporazum o provedbi zajedničke nabave s Regionalnom energetsom agencijom Sjever. Nakon provedenog postupka zajedničke javne nabave Općina je u travnju 2024. s distributerom električne energije zaključila jednogodišnji ugovor o opskrbi krajnjeg kupca prema obračunskim mjestima i utvrđenim cijenama.

U okviru ostalih nespomenutih rashoda poslovanja vrijednosno značajniji rashodi se odnose na naknade za rad predstavničkog tijela i povjerenstava u iznosu od 14.062,19 eura, reprezentaciju u iznosu od 12.655,96 eura te premije osiguranja imovine i osoba u iznosu od 6.700,05 eura. Naknade za rad predstavničkog tijela i povjerenstava isplaćene su prema Odluci Općinskog vijeća o visini novčane naknade predsjedniku i članovima Općinskog vijeća Općine iz lipnja 2021., prema kojoj predsjednik ima pravo na mjesečnu neto naknadu za rad u iznosu od 92,91 euro, a članovi Općinskog vijeća u iznosu od 66,36 eura.

Rashodi za održavanje komunalne infrastrukture ostvareni su u iznosu od 471.457,47 eura (u okviru komunalnih usluga u iznosu od 342.284,90 eura, materijala i dijelova za tekuće i investicijsko održavanje građevinskih objekata u iznosu od 100.369,03 eura te usluga tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 28.803,54 eura). U najznačajnijem dijelu se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu od 194.385,58 eura, održavanje objekata u vlasništvu i suvlasništvu Općine u iznosu od 100.369,03 eura, čistoće javnih površina u iznosu od 80.079,62 eura, javnih zelenih površina u iznosu od 28.830,94 eura, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene u iznosu od 15.500,03 eura, javne rasvjete u iznosu od 15.326,87 eura, prigodno ukrašavanje naselja u iznosu od 13.476,67 eura, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda u iznosu od 9.366,98 eura te održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima u iznosu od 8.012,88 eura. Obavljanje komunalnih djelatnosti povjereno je trgovačkom društvu za obavljanje komunalnih djelatnosti u vlasništvu Općine na temelju Odluke o obavljanju komunalnih djelatnosti iz prosinca 2018. i zaključenih ugovora, odnosno dodataka ugovoru za obavljanje komunalnih djelatnosti.

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 18.897,45 eura i u najznačajnijem dijelu se odnose na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 9.829,75 eura te na kamate plaćene na temelju Sporazuma o obročnoj otplati duga zaključenog s Hrvatskim autocestama d.o.o. (dalje u tekstu: HAC) za neosnovano obračunane i naplaćene prihode prethodnih godina (komunalni doprinos) po pravomoćnoj sudskoj presudi iz 2015. u iznosu od 8.934,79 eura.

Subvencije su ostvarene u iznosu od 6.723,67 eura, a u najznačajnijem dijelu se odnose na donacije domu zdravlja za nabavu medicinske opreme i klima uređaja u iznosu od 6.467,50 eura. Sredstva su dodijeljena na temelju zaključenih ugovora, kojima su ugovoreni rashodi koji će se podmirivati i način isplate sredstava.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu od 145.290,16 eura te se odnose na prijenose proračunskim korisnicima Općine za financiranje rashoda poslovanja u iznosu od 132.660,79 eura i nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 12.629,37 eura. Prijenos sredstava korisnicima je obavljen prema donesenim programima i godišnjim planovima rada korisnika te na temelju posebnih zahtjeva i priloženih računa u visini stvarno nastalih troškova. Korisnici u izvještajnim razdobljima izvještavaju o utrošku sredstava. Provođenje postupaka javne nabave roba, radova i usluga za koje su sredstva doznačena iz proračuna povjereno je korisnicima.

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade ostvarene su u iznosu od 80.884,40 eura. U najznačajnijem dijelu se odnose na sufinanciranje troškova smještaja djece u vrtić u iznosu od 23.185,07 eura, pomoć obiteljima i kućanstvima (jednokratna naknada i naknada troškova stanovanja) u iznosu od 17.373,14 eura, sufinanciranje nerentabilne lokalne prijevozne linije u iznosu od 12.929,06 eura, sufinanciranje prijevoza učenika srednjih škola u iznosu od 12.687,15 eura te na naknade veterinarskoj stanici za umjetno osjemenjivanje krava u iznosu od 7.731,66 eura.

Naknade građanima i kućanstvima isplaćene su na temelju Odluke o socijalnoj skrbi te izmjena i dopuna Odluke iz srpnja 2021., listopada 2021. i lipnja 2022., socijalnog programa za 2024., provedenih javnih poziva i natječaja te zaključenih ugovora.

Ostali rashodi ostvareni u iznosu od 282.892,76 eura u najznačajnijem dijelu se odnose na rashode za tekuće donacije u iznosu od 279.214,58 eura. Vrijednosno značajniji rashodi za tekuće donacije odnose se na donacije proračunskom korisniku drugog proračuna (dječjem vrtiću) za javne potrebe u području predškolskog odgoja i obrazovanja u iznosu od 113.771,94 eura, turističkoj zajednici u iznosu od 62.600,00 eura, dobrovoljnom vatrogasnom društvu u iznosu od 61.371,86 eura te udrugama u sportu u iznosu od 13.300,00 eura. Tekuće pomoći za financiranje programskih aktivnosti organizacija civilnog društva, sportskih udruga i vjerskih zajednica u iznosu od 24.444,46 eura ostvarene su na temelju donesenog programa javnih potreba u područjima predškolskog odgoja i obrazovanja, školstva, kulture, socijalne skrbi, civilne zaštite, vatrogastva, djelovanja Hrvatskog Crvenog križa i Hrvatske gorske službe spašavanja, sporta, djelovanja udruga građana i vjerskih organizacija. Kriteriji, mjerila i postupci za dodjelu i korištenje sredstava iz proračuna Općine udrugama građana utvrđeni su Pravilnikom o financiranju javnih potreba Općine iz ožujka 2021. i izmjenama Pravilnika iz listopada 2021. Općina je u prosincu 2023. donijela godišnji plan raspisivanja natječaja za financiranje programa javnih potreba u 2024. i imenovala stručno povjerenstvo za ocjenjivanje prijave. U siječnju 2024. objavljen je javni natječaj za predlaganje programa, projekata i manifestacija koje provode organizacije civilnog društva od interesa za opće dobro, sportske udruge i vjerske zajednice. Nakon pregleda i bodovanja programa i projekata na prijedlog stručnog povjerenstva načelnik je donio odluku o dodjeli sredstava korisnicima. S korisnicima su zaključeni ugovori, korisnici izvještavaju o utrošku dodijeljenih sredstava i Općina obavlja kontrolu trošenja sredstava.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 1.163.015,57 eura. Vrijednosno značajniji rashodi ostvareni su za izgradnju zelene tržnice u iznosu od 320.122,23 eura, radove na stambenoj zgradi za zbrinjavanje stanovništva s područja HES Kosinj u iznosu od 224.842,54 eura te na modernizaciju i sanaciju cesta u iznosu od 202.517,55 eura. Za izgradnju i opremanje zelene tržnice te modernizaciju i sanaciju cesta tijekom 2024. provedeni su odgovarajući postupci nabave i zaključeni ugovori. Radovi na izgradnji i opremanju zelene tržnice su u tijeku, dok su radovi na modernizaciji i sanaciji cesta završeni, ispostavljene su okončane situacije i sastavljeni zapisnici o primopredaji. Radovi na stambenoj zgradi za zbrinjavanje stanovništva s područja HES Kosinj ostvareni su na temelju zaključenih ugovora i dodataka ugovora iz prethodnih godina. Radovi su završeni, a za izvedene radove sastavljen je Zapisnik o tehničkom pregledu.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova ostvareni su u iznosu od 22.985,66 eura. Odnose se na obročnu otplatu duga prema HAC-u u iznosu od 11.888,99 eura i prema Fondu u iznosu od 11.096,67 eura. Općina je u kolovozu 2022. s HAC-om zaključila Sporazum o obročnoj otplati duga po pravomoćnoj sudskoj presudi iz 2015. za neosnovano obračunane i naplaćene prihode prethodnih godina (komunalni doprinos) u iznosu od 286.294,73 eura. Sporazumom su utvrđeni uvjeti i način otplate duga prema HAC-u. Prema otplatnom planu, koji je sastavni dio Sporazuma, ukupan dug iznosi 291.280,27 eura i otplaćuje se u tromjesečnim ratama tijekom 23 godine. Prva rata otplaćena je koncem ožujka 2024., a posljednja rata dospijeva koncem lipnja 2047.

Nadalje, Općina je s Fondom u ožujku 2024. zaključila Sporazum o obročnoj otplati duga po pravomoćnim sudskim presudama iz 2019. i 2020. za dio nenamjenski iskorištenih sredstava za komunalnu opremu koja nije nabavljena prema Ugovoru o zajedničkom financiranju nabave komunalne opreme iz 2006.

Na zahtjev Općine, u prosincu 2024. te u siječnju 2025. dostavljen je izvadak otvorenih stavaka od Fonda. Prema izvratku otvorenih stavaka Općina je u 2025. evidentirala u okviru izvanbilančne evidencije sudski postupak po kojem mogu nastati potencijalne obveze u iznosu od 36.431,16 eura. Tijekom 2024. Općina je otplatila dio parničnog troška u iznosu od 11.096,67 eura. U veljači 2025. Općina je uputila dopis prema Fondu u kojem je zatraženo usklađivanje dugovanja po sudskim presudama na koji do listopada 2025. Općina nije dobila povratnu informaciju o stanju dugovanja.

Višak prihoda tekuće godine iskazan je u iznosu od 1.284.688,65 eura. Preneseni manjak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iznosi 76.808,66 eura (višak prihoda i primitaka iz 2023. u iznosu od 740.461,98 eura i preneseni manjak prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 817.270,64 eura) te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 1.207.879,99 eura. Proračunom, odnosno prvim izmjenama i dopunama Proračuna za 2025. planiran je utrošak viška prihoda i primitaka do konca 2025. za plaćanje obveza prema izvoditeljima radova.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2024., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 32.760.211,16 eura.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2024.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2024.

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	28.991.561,74	29.301.849,57	101,1
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	393.110,28	402.370,28	102,4
1.2.	Građevinski objekti	17.156.161,81	20.490.484,02	119,4
1.3.	Postrojenja i oprema	0,00	270.785,97	-
1.4.	Prijevozna sredstva	18.523,10	14.503,09	78,3
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	10.738.675,75	7.639.087,50	71,1
1.6.	Druga nefinancijska imovina	685.090,80	484.618,71	70,7
2.	Financijska imovina	2.455.370,96	3.458.361,59	140,8
2.1.	Novčana sredstva	69.276,13	1.226.835,44	1 770,9
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	564,15	48,84	8,7
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	1.932.258,28	1.932.258,28	100,0
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	317.688,73	179.385,72	56,5
2.5.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	135.251,86	119.501,50	88,4
2.6.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	331,81	331,81	100,0
	Ukupno imovina	31.446.932,70	32.760.211,16	104,2
3.	Obveze	423.088,15	294.209,32	69,5
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	64.638,55	26.707,05	41,3
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	79.058,33	0,00	-
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	279.391,27	267.502,27	95,7
4.	Vlastiti izvori	31.023.844,55	32.466.001,84	104,6
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	31.446.932,70	32.760.211,16	104,2
	Izvanbilančni zapisi	150.398,74	150.398,74	100,0

U odnosu na stanje početkom godine, znatno su povećana novčana sredstva (kreditna sredstva koja do konca godine nisu utrošena) za 1.157.559,31 euro te je smanjena vrijednost nefinancijske imovine u pripremi za 3.099.588,25 eura ili 28,9 % zbog knjigovodstvenog prijenosa ulaganja (stambena zgrada za zbrinjavanje stanovništva s područja HES Kosinj) s računa imovine u pripremi na račun imovine u uporabi.

Građevinski objekti iskazani su u vrijednosti od 20.490.484,02 eura, a odnose se na ceste u iznosu od 10.792.347,19 eura, stambene objekte u iznosu od 5.010.966,80 eura, poslovne objekte (uredski objekti, sportske dvorane, zgrade kulturnih i obrazovnih institucija te drugi poslovni objekti) u iznosu od 3.992.597,62 eura i druge građevinske objekte (park, spomenici kulture i drugo) u iznosu od 694.572,41 euro.

Nefinancijska imovina u pripremi iskazana je u vrijednosti od 7.639.087,50 eura, a vrijednosno značajnija odnosi se na ulaganja u izgradnju cesta u iznosu od 5.394.156,13 eura i drugih građevinskih objekata (zelena tržnica, parkiralište, dom kulture, skijalište i zgrada za potrebe komunalnog društva u vlasništvu Općine) u iznosu od 1.912.882,16 eura.

Vrijednost financijske imovine koncem 2024. iznosi 3.458.361,59 eura, a značajnija se odnosi na dionice i udjele u glavnici u iznosu od 1.932.258,28 eura i na novčana sredstva u iznosu od 1.226.835,44 eura. Vrijednost dionica i udjela u glavnici odnosi se na suosnivački udjel u temeljnom kapitalu trgovačkog društva za obavljanje javne vodoopskrbe i odvodnje u iznosu od 1.869.214,95 ili 22,2 % i trgovačkog društva za obavljanje poljoprivredne djelatnosti u iznosu od 39.816,84 eura ili 69,4 % te osnivački ulog trgovačkog društva za komunalne djelatnosti u iznosu od 23.226,49 eura.

Ukupna potraživanja koncem 2024. iskazana su u iznosu od 593.679,59 eura, od čega se na ispravak vrijednosti potraživanja odnosi 294.743,53 eura te potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti iznose 298.936,06 eura, što je 154.568,68 eura ili 34,1 % manje u odnosu na stanje početkom godine. Potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 179.385,72 eura, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine na obročnu otplatu u iznosu od 119.501,50 eura te potraživanja za više plaćene poreze i doprinose u iznosu od 48,84 eura. Prema podacima iz Bilance (obvezni analitički podaci) dospjela su potraživanja u iznosu od 593.630,75 eura. Naplatu potraživanja obavlja Jedinostveni upravni odjel Općine, koji je tijekom 2024. poslao 465 rješenja o ovrsi za naplatu komunalne naknade te su pokrenute ovrhe za naplatu potraživanja od zakupa dva poslovna prostora. Vrijednosno značajnija su dospjela potraživanja za komunalnu naknadu i doprinos u iznosu od 322.359,34 eura, od čega se na potraživanja od pravnih osoba koje su uputile žalbe narješenja o komunalnoj naknadi drugostupanjskom tijelu (Županija) odnosi 178.257,76 eura i od pravne osobe koja je u predstečajnom postupku 76.064,04 eura. Također, Općina je podnijela zahtjev Financijskoj agenciji za naplatu bjanko-zadužnice za potraživanja od pravne osobe za komunalni doprinos u iznosu od 24.577,45 eura.

Obveze su koncem 2024. iskazane u iznosu od 294.209,32 eura i manje su za 128.878,83 eura ili 30,5 % u odnosu na početak godine. Odnose se na obveze za kredite i zajmove u iznosu od 267.502,27 eura i obveze za rashode poslovanja u iznosu od 26.707,05 eura. Od ukupnih obveza dospjelo je 5.785,72 eura i odnose se na obveze za rashode poslovanja. Nedospjele obveze iznose 288.423,60 eura i odnose se na obveze po Sporazumu o obročnoj otplati duga s HAC-om u iznosu od 267.502,27 eura i obveze za rashode poslovanja u iznosu od 20.921,33 eura. Prema podacima iz Bilance (obvezni analitički podaci) sve obveze u iznosu od 294.209,32 eura su dospjele. Do konca ožujka 2024. podmirene su sve dospjele obveze.

Izvanbilančni zapisi iskazani su u iznosu od 150.398,74 eura i odnose se na tuđu imovinu dobivenu na korištenje (višenamjenska autocisterna za vodu).

Projekti financirani u 2024.

Na području Općine HEP provodi projekt Hidroenergetski sustav Senj 2, koji se sastoji od gradnje HES-a Kosinj i Hidroelektrane Senj 2, ukupne snage 412 MW. U okviru financijske revizije obuhvaćen je opći pregled aktivnosti u vezi s navedenim projektom. Prema podacima navedenim na mrežnim stranicama HEP-a, realizacijom projekta omogućit će se povećanje proizvodnje električne energije, dodatna zaštita od poplava u Kosinjskom polju te poboljšanje sigurnosti vodoopskrbe južnog kraka vodoopskrbnog sustava hrvatskog primorja, poboljšanje cestovne i druge komunalne infrastrukture. Poboljšat će se i kvaliteta korištenja vodnog resursa u smislu potpore stabilnosti rada elektroenergetskog sustava, s povećanjem udjela energije iz obnovljivih izvora u finalnoj potrošnji. Vrijednost projekta utvrđena je u iznosu od 450.000.000,00 eura, a izvori financiranja su sredstva HEP-a.

Rok izgradnje HES-a Kosinj je 2028. U srpnju 2021. Vlada Republike Hrvatske proglasila je HES Kosinj strateškim investicijskim projektom.

U okviru provođenja projekta, HEP i Općina su u razdoblju od 2019. do 2024. zaključili ugovore i sporazume o financiranju projekta u ukupnoj vrijednosti od 14.562.969,09 eura s porezom na dodanu vrijednost (dalje u tekstu: PDV), i to za izgradnju nerazvrstanih cesta Studenci – Sklope i KR-10 (cesta spasa) u vrijednosti od 8.635.070,79 eura, izgradnju i opremanje stambene zgrade za zbrinjavanje osoba s područja obuhvata HES-a Kosinj u vrijednosti od 3.988.486,26 eura te proširenje groblja u svrhu izmještanja posmrtnih ostataka s područja HES-a Kosinj u vrijednosti od 1.939.412,04 eura. Investitor je HEP i projekt financira u cijelosti (ukupni iznos izgradnje i svi troškovi povezani s provođenjem projekta) iz vlastitih sredstava. Općina se obvezala pribaviti potrebnu dokumentaciju, obaviti pripremne radnje, kao i izvlaštenja nekretnina u privatnom vlasništvu na trasi nerazvrstanih cesta i području proširenja groblja, provoditi postupke javne nabave te zaključiti ugovore za radove i usluge potrebne za provođenje projekta s obzirom na to da je lokacija realizacije projekta Općina.

HEP je Općini prema priloženim računima za obavljene radove i usluge uz suglasnosti povjerenstva HEP-a doznačio sredstva u visini traženog iznosa sredstava u zahtjevima za plaćanje. U razdoblju od 2019. do 2024. HEP je Općini ukupno doznačio sredstva u iznosu od 9.770.468,22 eura (od čega tijekom 2024. u iznosu od 334.227,87 eura), i to za izgradnju i sve druge troškove povezane s izgradnjom nerazvrstanih cesta Studenci – Sklope i KR-10 u iznosu od 5.559.400,61 euro, izgradnjom i opremanjem zgrade u iznosu od 3.817.926,38 eura te proširenjem groblja u iznosu od 393.141,23 eura.

U siječnju 2019. HEP i Općina zaključili su ugovor (u rujnu i prosincu 2020. dodatke ugovoru) o financiranju izgradnje nerazvrstane ceste Studenci – Sklope, kojim je utvrđena ukupna visina troškova izgradnje u vrijednosti od 41.008.370,81 kn (5.442.746,14 eura) s PDV-om (uključujući izmještanje željezničke infrastrukture na trasi ceste, temeljenje upornjaka te troškove zastoja u radovima zbog zahtjeva Hrvatskih željeznica i Hrvatskih šuma). Općina je u razdoblju od 2019. do 2022. za radove vezane za izgradnju ceste (građenje, temeljenje upornjaka, izmještanje električnih kablova, stručni, projektantski i geotehnički nadzor te usluge zastupanja i pravnog savjetovanja) provodila postupke nabave te je, između ostalog, zaključila ugovore za građenje ceste, izmještanje električnih kablova s trase ceste te pripremne radove za temeljenje upornjaka na cesti u iznosu od 5.206.512,68 eura. Radovi na izgradnji ceste nisu završeni, a u razdoblju od 2019. do 2022. rashodi vezani za izgradnju ceste ostvareni su u iznosu od 5.374.728,89 eura. Prema pisanom očitovanju odgovorne osobe, radovi na izgradnji ceste nisu završeni (od ukupno osam km, završeno je sedam km do faze asfaltiranja kolničke konstrukcije te pripadajuće prometne signalizacije i prateće opreme) jer su kod izvođenja radova utvrđeni nedostaci u projektnoj dokumentaciji i geodetskoj podlozi. U tijeku je novelacija tehničke projektne dokumentacije s pripadajućim troškovnikom te se nastavak radova očekuje koncem ljeta 2025.

U srpnju 2020. HEP i Općina zaključili su ugovor o financiranju izgradnje odnosno rekonstrukcije nerazvrstane ceste KR-10 (cesta spasa) u vrijednosti od 13.231.250,00 kn (1.756.088,66 eura) s PDV-om. U prosincu 2024. zaključen je dodatak ugovoru kojim je utvrđeno da je Općina u travnju 2024. revidirala troškove izgradnje odnosno rekonstrukcije spomenute ceste i izradila novelaciju glavnog projekta na temelju kojeg je pribavljena građevinska dozvola te je procijenjena visina ukupnih troškova izgradnje koje će HEP financirati u iznosu od 3.192.324,65 eura s PDV-om.

Općina je u razdoblju od 2019. do 2021. provodila postupke nabave i zaključila ugovore za izradu projektno-tehničke dokumentacije i izvedbeni projekt te za pružanje pravnih i odvjetničkih usluga vezanih za pripremu i provođenje izvlaštenja nekretnina i zastupanja na sastancima za potrebe izgradnje ceste. Radovi na izgradnji ceste nisu završeni, a u razdoblju od 2019. do 2024. ostvareni su rashodi vezani za izgradnju ceste u iznosu od 184.671,72 eura (od čega tijekom 2024. u iznosu od 16.681,34 eura). Prema pisanom očitovanju odgovorne osobe, za potrebe izgradnje ceste izrađen je geodetski elaborat te je trasa ceste ucrtana i uknjižena u zemljišne knjige. Nakon izrađenog idejnog projekta ceste i pribavljanja lokacijske dozvole pristupilo se rješavanju imovinskopravnih odnosa (izvlaštenja) koje je znatno usporila nova katastarska izmjera, što je uzrokovalo potrebu za identifikaciju starih i novih brojčanih oznaka katastarskih čestica te potrebu za usklađivanjem projektno-tehničke dokumentacije. Također, HEP-operator distribucijskog sustava započeo je projektiranje dalekovodnog kabela koji se polaže u trasu ceste, što je dovelo do još jednog usklađivanja prethodno izrađenog glavnog projekta, kao i mogućnost izbora jednog izvoditelja radova koji bi mogao izvesti radove na izgradnji ceste i polaganju dalekovodnog kabela. Osim navedenog, do kašnjenja je došlo zbog usklađivanja uvjeta gradnje između HEP-a i HEP-operatora distribucijskog sustava.

U travnju 2020. HEP i Općina zaključili su ugovor (u prosincu 2021. i listopadu 2022. dodatke ugovoru) o financiranju izgradnje stambene zgrade s 28 stanova različitih veličina u kojima bi se mogle zbrinuti osobe koje stanuju u nekretninama na području obuhvata HES-a Kosinje, a koje nemaju pravo na naknadu ili imaju pravo na naknadu koja nije dostatna za kupnju zamjenske nekretnine. Ugovoreno je da ukupni planirani troškovi iznose 28.288.176,71 kn (3.754.486,26 eura) s PDV-om. Općina je u razdoblju od 2020. do 2023. za radove vezane za izgradnju zgrade (izrada projektno-tehničkog rješenja za zgradu, usluge zastupanja i pravnog savjetovanja, izgradnja, stručni i projektantski nadzor, priključivanje na električnu i vodovodnu mrežu, ispitivanja vodovodnog sustava i dimnjaka te izrada nadstrešnica) provodila postupke nabave te je, između ostalog, zaključila ugovor o građenju stambene zgrade u iznosu od 3.239.023,85 eura. Zgrada je završena, obavljen je tehnički pregled i u kolovozu 2023. pribavljena je uporabna dozvola. U razdoblju od 2020. do 2024. ostvareni su rashodi vezani za izgradnju zgrade u iznosu od 3.753.689,69 eura (od čega tijekom 2024. u iznosu od 253.309,84 eura). U lipnju 2024. HEP i Općina zaključili su ugovor o financiranju opremanja 28 stanova u stambenoj zgradi. Ugovoreno je da ukupni planirani troškovi iznose 234.000,00 eura s PDV-om i rokom od dvije godine za opremanje svih stanova. Općina je, nakon provedenog postupka jednostavne nabave, s izabranim ponuditeljem zaključila u srpnju 2024. ugovor za izradu i ugradnju namještaja po mjeri za deset stanova u vrijednosti od 64.236,69 eura s PDV-om. Namještaj je isporučen i ugrađen te su ispostavljeni računi u ugovorenom iznosu.

U studenome 2020. Općina i HEP zaključili su sporazum o financiranju proširenja groblja u Perušiću, Studencima i Kosinjskom Bakovcu u svrhu izmještanja posmrtnih ostataka s područja buduće akumulacije HES-a Kosinje u vrijednosti od 14.612.500,00 kn (1.939.412,04 eura) s PDV-om. Općina je tijekom 2021. za radove vezane za proširenje groblja (usluge zastupanja i pravnog savjetovanja, poslove u provođenju izvlaštenja i otkupa zemljišta, radove te stručni i projektantski nadzor) provodila postupke nabave te je, između ostalog, zaključila ugovor za izvođenje radova na groblju u Perušiću u iznosu od 275.814,15 eura. Radovi na proširenju groblja u Perušiću su završeni, o čemu je u srpnju 2023. sastavljen zapisnik o tehničkom pregledu. Radovi na proširenju groblja u Studencima i Kosinjskom Bakovcu su u tijeku. U razdoblju od 2020. do 2023. ostvareni su rashodi vezani za proširenje groblja u ukupnom iznosu od 393.141,23 eura.

Prema pisanom očitovanju odgovorne osobe, do kašnjenja u radovima na proširenju groblja u Studencima i Kosinjskom Bakovcu došlo je zbog kašnjenja u izradi izmjena prostorno-planske dokumentacije i pribavljanja mišljenja o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš. Za spomenuta groblja, lokacijske dozvole pribavljene su u 2024. te je ugovorena izrada glavnog projekta i pokrenuti su postupci izvlaštenja zemljišta kao preduvjet za pribavljanje građevinskih dozvola.

Javna nabava

Općina je javni naručitelj i obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22), Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17, 144/20 i 30/23) te drugih provedbenih propisa koji uređuju područje nabave.

Plan nabave za 2024., izmjene i dopune Plana nabave za 2024. te Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma (dalje u tekstu: Registar ugovora) objavljeni su u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske i na mrežnim stranicama Općine. Također, na mrežnim stranicama objavljen je popis subjekata s kojima je Općina u sukobu interesa te Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave iz 2022.

Općina je u siječnju 2024. donijela Plan nabave za 2024., kojim je planirana nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 5.214.974,31 euro bez PDV-a. Tijekom godine doneseno je deset izmjena i dopuna Plana nabave. Posljednjim Izmjenama i dopunama Plana nabave iz prosinca 2024. planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 1.928.840,00 eura bez PDV-a. Na planirane postupke javne nabave odnosi se 1.434.900,00 eura, a na postupke jednostavne nabave 493.940,00 eura.

Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave donesen je u prosincu 2022. Navedenim Pravilnikom je određeno da se nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti manje od 15.000,00 eura provodi izdavanjem narudžbenice ili zaključivanjem ugovora na temelju minimalno jedne zaprimljene ponude. Nadalje, nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 15.000,00 eura do 26.540,00 eura, odnosno radova do 66.360,00 eura provodi se upućivanjem poziva na dostavu ponuda na adresu najmanje tri gospodarska subjekta po vlastitom izboru, a ovisno o složenosti predmeta nabave može i objavom na mrežnim stranicama Općine i/ili kombinacijom navedenog. Poziv na dostavu ponuda upućuje se na način koji omogućuje dokazivanje da ga je gospodarski subjekt zaprimio (dostavnica, povratnica, potvrda *e-mailom* i sl.). Iznimno, ovisno o prirodi predmeta nabave i razini tržišnog natjecanja, poziv na dostavu ponuda može se uputiti najmanje jednom gospodarskom subjektu, u slučajevima kada to zahtijevaju tehnički, umjetnički ili autorski razlozi, kod zaštite isključivih prava, kod hotelskih i restoranskih usluga, određenih odvjetničkih usluga, zdravstvenih i socijalnih usluga, usluga obrazovanja, konzultantskih usluga, konzervatorskih usluga, usluga vještaka te kod usluga tekućeg održavanja kod kojih je uvjet da ponuditelj posjeduje određeno ovlaštenje za obavljanje poslova ili se nalazi na određenoj lokaciji za pružanje određene usluge potrebne naručitelju.

Općina vodi evidenciju narudžbenica i evidenciju kojom prati realizaciju zaključenih ugovora jednostavne nabave.

Prema podacima iskazanim u Registru ugovora, ugovorena nabava u 2024. iznosila je 1.845.574,15 eura bez PDV-a, od čega se na postupke javne nabave odnosi 1.388.726,80 eura bez PDV-a, a na postupke jednostavne nabave 456.847,35 eura bez PDV-a.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2024., ukupna vrijednost nabave roba, radova i usluga iznosi 2.150.766,83 eura bez PDV-a, od čega se na javnu nabavu odnosi 1.388.726,80 eura (izgradnja i opremanje zelene tržnice u iznosu od 759.189,26 eura, izgradnja parkirališta i spomen parka u iznosu od 340.385,09 eura te radovi na rekonstrukciji ulice u iznosu od 289.152,45 eura), a na jednostavnu nabavu 762.040,03 eura, i to na jednostavnu nabavu na temelju ugovora u iznosu od 609.443,69 eura (radovi u vrijednosti od 401.815,93 eura, usluge u vrijednosti od 142.428,76 eura i robe u vrijednosti od 65.199,00 eura) te na jednostavnu nabavu u iznosima manjim od 2.650,00 eura, a koje nisu objavljene u Registru ugovora 152.596,34 eura.

Revizijskim postupcima provjerena su dva postupka javne nabave za koje su zaključeni ugovori o nabavi radova u vrijednosti od 1.048.341,71 euro bez PDV-a, šest postupaka jednostavne nabave za koje su zaključeni ugovori o nabavi roba i radova u vrijednosti od 267.862,35 eura bez PDV-a te jednostavne nabave u iznosima manjim od 2.650,00 eura u vrijednosti od 61.038,54 eura bez PDV-a. Pregledani postupci javne nabave provedeni su u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, a postupci jednostavne nabave u skladu s odredbama Pravilnika o provedbi postupaka jednostavne nabave.

III. REVIZIJA ZA 2024.

Postupci revizije provedeni su od 24. veljače 2025. do 16. siječnja 2026.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Općine.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članci 131. – 140. (Narodne novine 144/21)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22)
4. Uputa o obavljanju popisa imovine i obveza (Ministarstvo financija, prosinac 2015.).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
3. Zakon o fiskalnoj odgovornosti, članak 34.
4. Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17, 138/20, 151/22 i 114/23)
5. Zakon o lokalnim porezima (Narodne novine 115/16, 101/17, 114/22 i 114/23)
6. Zakon o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 68/18, 110/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 32/20 i 145/24)
7. Zakon o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11, 64/15, 112/18, 112/19 i 123/24)
8. Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, članak 391.
9. Zakon o procjeni vrijednosti nekretnina (Narodne novine 78/15)
10. Zakon o sprječavanju sukoba interesa, članak 4. (Narodne novine 143/21 i 36/24)
11. Zakon o pravu na pristup informacijama, članci 10. i 11.
12. Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 28/10 i 10/23)

13. Zakon o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 86/08, 61/11, 4/18 i 112/19)
14. Zakon o javnoj nabavi
15. Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, članak 67.
16. Zakon o sportu (Narodne novine 141/22)
17. Zakon o Središnjem registru državne imovine (Narodne novine 112/18)
18. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
19. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
20. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi
21. Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana (Narodne novine 85/23)
22. Pravilnik o unutarnjem redu Jedinственog upravnog odjela Općine Perušić (prosinac 2021. i srpanj 2024.)
23. Pravilnik o radnom vremenu, odmorima i dopustima te materijalnim pravima službenika i namještenika (veljača i listopad 2022. i prosinac 2023.)
24. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave (prosinac 2022.)
25. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15 i 37/21)
26. Uredba o Središnjem registru državne imovine (Narodne novine 3/20)
27. Statut (veljača 2021.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Općine. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz proračuna, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Općine. Provjerena je dokumentacija u vezi s područjima revizije: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze, vlastiti izvori, projekti financirani u 2024. te javna nabava. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima. Provjerena je provedba naloga i preporuka iz prošle revizije koja je obavljena za 2020.

Nalaz za 2024.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti financirani u 2024. te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2024. utvrđene su nepravilnosti i propusti koji se odnose na računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje te raspolaganje i upravljanje imovinom.

1. Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji

1.1. Općina je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Ustrojene su propisane poslovne knjige te su sastavljeni financijski izvještaji. Nepravilnosti su utvrđene u dijelu koji se odnosi na evidentiranje poslovnih događaja, izvanbilančne zapise, popis imovine i obveza te financijske izvještaje.

– Evidentiranje poslovnih događaja

Rashodi u iznosu od 140.900,16 eura nisu planirani ni evidentirani na propisanim računima Računskog plana. Navedeno se odnosi na rashode za subvencije isplaćene lokalnom prijevozniku za nerentabilnu lokalnu prijevoznu liniju i veterinarskoj ambulanti za veterinarske usluge umjetnog osjemenjivanja u iznosu od 20.660,72 eura, koji su evidentirani u okviru računa naknada građanima i kućanstvima, a trebali su biti evidentirani u okviru subvencija. Nadalje, rashodi za pomoći proračunskom korisniku drugog proračuna (dječjem vrtiću) za javne potrebe u području predškolskog odgoja i obrazovanja u iznosu od 113.771,94 eura evidentirani su u okviru tekućih donacija, a trebali su biti evidentirani u okviru pomoći korisnicima drugih proračuna. Također, rashodi za pomoći proračunskom korisniku drugog proračuna (domu zdravlja) za nabavu medicinsko-tehničke opreme i klima uređaja u iznosu od 6.467,50 eura evidentirani su u okviru subvencija, a trebali su biti evidentirani u okviru pomoći korisnicima drugih proračuna.

Prema odredbama članaka 4. i 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji je bio na snazi do 30. prosinca 2023. i u knjigovodstvenim evidencijama se primjenjivao do konca 2024., proračun i proračunski korisnici vode knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Računskim planom proračuna utvrđene su brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode/primitke i rashode/izdatke. Netočno evidentiranje rashoda nije utjecalo na visinu ostvarenih ukupnih rashoda, ali je utjecalo na pogrešno iskazanu strukturu rashoda u financijskim izvještajima.

Novi Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 158/23) stupio je na snagu 30. prosinca 2023., a Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 154/24) stupio je na snagu 31. prosinca 2024. te se primjenjuju u knjigovodstvenim evidencijama od siječnja 2025. (dalje u tekstu: novi Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu).

Prema odredbama članaka 3. i 22. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je, između ostalog, da se proračunsko računovodstvo vodi po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz Računskog plana, koji je sistematizirani pregled brojčanih oznaka i naziva pojedinih računa po kojima su obveznici proračunskog računovodstva obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i vlastite izvore, prihode, primitke, rashode i izdatke.

U tijeku obavljanja revizije Općina je I. izmjenama i dopunama Proračuna za 2025. rashode za subvencije za lokalnu autobusnu liniju i veterinarske usluge umjetnog osjemenjivanja planirala na računima subvencija. U glavnoj knjizi za 2025. subvencije za nerentabilnu lokalnu prijevoznu liniju i veterinarske usluge umjetnog osjemenjivanja evidentirane su na propisanim računima subvencija, dok rashodi za donacije domu zdravlja u vrijeme obavljanja revizije nisu ostvareni.

Uz navedeno, izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 22.985,66 eura nisu planirani ni evidentirani na propisanim računima Računskog plana te su pogrešno iskazani i u financijskim izvještajima. Navedeno se odnosi na zaključene sporazume o obročnoj otplati duga prema HAC-u u iznosu od 11.888,99 eura po pravomoćnoj sudskoj presudi iz 2015. za neosnovano obračunane i naplaćene prihode prethodnih godina (komunalni doprinos) te prema Fondu u iznosu od 11.096,67 eura po pravomoćnim sudskim presudama iz 2019. i 2020. za dio nenamjenski iskorištenih sredstava za komunalnu opremu koja nije nabavljena prema Ugovoru o zajedničkom financiranju nabave komunalne opreme iz 2006. Također, obveze na temelju Sporazuma o obročnoj otplati duga s HAC-om planirane su i iskazane u okviru obveza za kredite i zajmove, dok nisu iskazane obveze prema Fondu na temelju navedenog sporazuma.

Prema odredbi članka 59. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu koji se primjenjivao do konca 2024., izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova obuhvaćaju izdatke za: dane zajmove i depozite, ulaganja u vrijednosne papire, dionice i udjele u glavnici, otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova te otplatu glavnice za izdane vrijednosne papire. Prema odredbama članka 70. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova su izdaci za dane zajmove i jamčevne pologe, izdaci za ulaganja u financijske instrumente (vrijednosne papire te dionice i udjele u glavnici), izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova te izdaci za otplatu glavnice za izdane financijske instrumente – vrijednosne papire.

Prema odredbama članka 45. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu koji se primjenjivao do konca 2024., obveze za kredite i zajmove obuhvaća obveze koje proračuni i proračunski korisnici imaju za primljene kredite i zajmove, faktoring te financijski leasing. Prema odredbama članka 49. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu obveze za kredite i zajmove obuhvaća podskupine obveze za kredite i zajmove od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada, obveze za kredite i zajmove od kreditnih i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru, obveze za zajmove od trgovačkih društva u javnom sektoru, obveze za kredite i zajmove od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora, obveze za zajmove od trgovačkih društava i obrtnika izvan javnog sektora te obveze za zajmove od drugih razina vlasti.

S obzirom na navedeno, otplata obroka i preostale obveze na temelju zaključenih sporazuma nisu trebali biti evidentirani u okviru izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmove te obveza za kredite i zajmove, nego unutar skupine rashoda poslovanja i obveza za rashode poslovanja.

Državni ured za reviziju nalaže rashode i obveze koji se odnose na otplatu duga na temelju zaključenih sporazuma evidentirati u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

U skladu s odredbama Odluke o uvjetima, načinu i postupku gospodarenja nekretninama u vlasništvu Općine iz 2018. te raspisanih javnih natječaja tijekom 2023., Općinsko vijeće je donijelo odluke o odabiru najpovoljnijih ponuditelja o prodaji dva poslovna prostora, stana i zemljišta u vrijednosti od 117.610,00 eura na obročnu otplatu u 120 mjesečnih anuiteta uz minimalnu depozitnu kamatnu. S izabranim ponuditeljima zaključeni su u rujnu i prosincu 2023. ugovori u kojima je utvrđeno da se ugovorena cijena isplati putem obročne otplate na rok od deset godina (120 obroka) uz kamatnu stopu od 1,0 % godišnje (minimalna depozitna kamata). U trenutku prodaje u glavnoj knjizi evidentirana su potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u vrijednosti zaključenih ugovora umanjениh za uplaćenu jamčevinu u iznosu od 105.600,00 eura, dok potraživanja za obračunane kamate u iznosu od 5.411,94 eura nisu evidentirana u poslovnim knjigama.

U vrijeme obavljanja revizije (listopad 2025.) u poslovnim knjigama za 2025., u okviru potraživanja od imovine, evidentirana su potraživanja za obračunane kamate u iznosu od 5.411,94 eura koja su umanjena za otplaćene kamate tijekom 2023. i 2024. u iznosu od 548,76 eura.

– Izvanbilančni zapisi

U glavnoj knjizi su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani izvanbilančni zapisi u iznosu od 150.398,74 eura koji se odnose na tuđu imovinu dobivenu na korištenje (višenamjenska autocisterna za vodu). Koncem 2024., u okviru izvanbilančnih zapisa, nisu iskazani dani instrumenti osiguranja plaćanja (zadužnice) u iznosu od 1.919.015,87 eura, potencijalne obveze i potraživanja po osnovi sudskih sporova u tijeku u iznosu od 184.736,39 eura te primljeni instrumenti osiguranja plaćanja (zadužnice i garancije) u iznosu od 155.262,93 eura. Također, u okviru izvanbilančnih zapisa, nije iskazana tuđa imovina na korištenju koja se odnosi na LED rasvjetu nabavljenu na najam u iznosu od 355.467,85 eura.

Odredbom članka 85. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji se u knjigovodstvenim evidencijama primjenjivao do konca 2024., propisano je da izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije, i to: tuđa imovina dobivena na korištenje, dana jamstva, dana kreditna pisma, instrumenti osiguranja plaćanja, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku i ostali izvanbilančni zapisi.

Odredbama članka 109. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da se na računima skupine 99 evidentiraju izvanbilančni zapisi odnosno stavke koje nisu uključene u bilančne kategorije, a odnose se na, između ostalog, instrumente osiguranja plaćanja, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku i tuđu imovinu dobivenu na korištenje.

Državni ured za reviziju nalaže u glavnoj knjizi na računima izvanbilančnih zapisa evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati primljene i dane instrumente osiguranja plaćanja, potencijalne obveze i potraživanja po osnovi sudskih sporova u tijeku te tuđu imovinu dobivenu na korištenje u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Popis imovine i obveza

Općinski načelnik je u prosincu 2024. donio zaključak o popisu imovine i obveza i osnivanju popisnog povjerenstva te je nakon obavljenog popisa sastavljen zapisnik o popisu imovine i obveza. Popisani su nefinancijska imovina i sitni inventar (naturalno i vrijednosno), novčana sredstva, potraživanja i obveze. Popis imovine i obveza nije cjelovit. Popisom nije obuhvaćena dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi u iznosu od 7.639.087,50 eura za koju nije procijenjen stupanj dovršenosti ulaganja ni predviđen rok završetka radova. Također, popisom nisu obuhvaćeni udjeli u trgovačkim društvima u iznosu od 1.932.258,28 eura te stavke evidentirane u okviru izvanbilančnih zapisa (tuđa imovina dobivena na korištenje) u iznosu od 150.398,74 eura. Nisu obuhvaćeni ni dani instrumenti osiguranja plaćanja u iznosu od 1.919.015,87 eura, tuđa imovina na korištenju (LED rasvjeta nabavljena na najam) u iznosu od 355.467,85 eura, potencijalne obveze i potraživanja po osnovi sudskih sporova u tijeku u iznosu od 184.736,39 eura te primljeni instrumenti osiguranja plaćanja u iznosu od 155.262,93 eura koji koncem 2024. nisu bili evidentirani u glavnoj knjizi. Za novčana sredstva u blagajni naveden je zbirni iznos iz glavne knjige prema blagajničkom izvještaju, dok novac u blagajni nije popisao po apoenima. Potraživanja i obveze nisu popisani po kupcima i dobavljačima, nego su navedeni zbirni iznosi prema vrstama potraživanja i obveza iz glavne knjige. Nadalje, u siječnju 2025. općinski načelnik je donio odluku o otpisu (rashodovanju) dugotrajne materijalne imovine sadašnje vrijednosti od 68.859,12 eura (vrijednosno značajnija je javna rasvjeta u vrijednosti od 68.063,53 eura otpisana zbog tehnološke zastarjelosti). Rashodovana imovina isknjižena je iz poslovnih knjiga 31. prosinca 2024., a što je pogrešno učinjeno jer je većina rashodovane imovine predana ovlaštenom sakupljaču otpada tek u veljači 2025. o čemu je sastavljen zapisnik o zbrinjavanju imovine te je tada trebalo evidentirati i isknjiženje rashodovane imovine.

Prema odredbama članaka 14. i 18. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu koji se u knjigovodstvenim evidencijama primjenjivao do konca 2024., između ostalog, utvrđeno je da se popis imovine i obveza mora sastaviti na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance, a dugotrajna imovina i nakon što je u cijelosti otpisana, zadržava se u evidenciji i iskazuje u bilanci do trenutka prodaje, darovanja, drugog načina otuđenja ili uništenja.

Osnovna svrha popisa imovine i obveza je utvrđivanje stvarnog stanja imovine i obveza, prema kojem se knjigovodstvena stanja usklađuju s popisom utvrđenim odnosno stvarnim stanjem.

Ministarstvo financija je u prosincu 2015. donijelo Uputu o obavljanju popisa imovine i obveza, kojom je uređena metodologija obavljanja popisa, dokumenti, postupci i procedure svih faza provedbe popisa imovine i obveza. Prema spomenutoj Uputi, zadaća povjerenstva za popis je, između ostalog, u posebne popisne liste popisati dugotrajnu materijalnu imovinu u pripremi (investicije u tijeku), provjeriti i procijeniti stupanj dovršenosti te predvidjeti rok završetka ili predložiti drukčiji način rješavanja.

Također, isknjiženje imovine iz knjigovodstvene evidencije ne provodi se na temelju odluke o rashodovanju, nego na temelju izvornih dokumenata o prodaji ili donaciji (ako se rashodovana imovina prodala ili donirala), odnosno komisijskog zapisnika o uništenju rashodovane imovine (ako se rashodovana imovina dala uništiti).

Odredbama članaka 121. i 221. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, na isti način propisano je obavljanje popisa imovine i obveza te evidentiranje imovine i nakon što je u cijelosti otpisana.

Državni ured za reviziju nalaže obaviti cjeloviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza. Također, Državni ured za reviziju nalaže isknjiženja rashodovane imovine iz poslovnih knjiga obavljati na temelju dokumentacije o zbrinjavanju rashodovane imovine u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Upute o obavljanju popisa imovine i obveza.

– Financijski izvještaji

U financijskim izvještajima, u okviru obveznih analitičkih podataka Bilance, nisu iskazani točni podaci o dospjelim i nedospjelim potraživanjima i obvezama. Prema navedenim podacima potraživanja za prihode poslovanja i potraživanja od prodaje nefinancijske imovine koja ukupno iznose 593.630,75 eura u cijelosti su dospjela, dok prema podacima iz analitičkih knjigovodstvenih evidencija nedospjela potraživanja od prodaje nefinancijske imovine iznose 111.385,10 eura.

Obveze su koncem 2024. iskazane u iznosu od 294.209,32 eura, a odnose se na obveze za kredite i zajmove u iznosu od 267.502,27 eura i obveze za rashode poslovanja u iznosu od 26.707,05 eura. Prema podacima iz Bilance (Obvezni analitički podaci), obveze su u cijelosti dospjele, dok prema Izvještaju o obvezama nedospjele obveze iznose 288.423,60 eura, a dospjele 5.785,72 eura.

Prema odredbi članka 3., stavka 1. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22 i 52/25), osnovna svrha financijskih izvještaja jest dati informacije o financijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

Državni ured za reviziju nalaže uskladiti podatke o dospjelim potraživanjima iskazane u Bilanci s podacima evidentiranim u analitičkim evidencijama te o dospjelim obvezama iskazanim u Bilanci s podacima iskazanim u Izvještaju o obvezama kako bi financijski izvještaji ispunili osnovnu svrhu te dali potpune i točne informacije o financijskom položaju Općine u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

2. Raspolaganje i upravljanje imovinom

2.1. Vrijednost nefinancijske imovine koncem 2024. iskazana je u iznosu od 29.301.849,57 eura. Vrijednosno značajnija odnosi se na građevinske objekte u iznosu od 20.490.484,02 eura i nefinancijsku imovinu u pripremi u iznosu od 7.639.087,50 eura.

Tijekom 2023. i 2024., na temelju Odluke o uvjetima, načinu i postupku gospodarenja nekretninama u vlasništvu Općine, raspisanih javnih natječaja (tijekom 2023. i početkom 2024.), odluka Općinskog vijeća i zaključenih ugovora, prodana su tri građevinska zemljišta u ukupnoj vrijednosti od 80.100,99 eura, dva poslovna prostora (prodana kao cjelina) u vrijednosti od 35.600,00 eura i općinski stan u vrijednosti od 10.010,00 eura. Početna cijena nekretnina utvrđena je na temelju procjene ovlaštenog sudskog vještaka i procjenitelja za građevinarstvo. Ugovorena cijena za dva građevinska zemljišta isplaćena je jednokratno u cijelosti, dok je za prodaju poslovnih prostora, stana i jednog zemljišta ugovorena obročna otplata na rok od deset godina (120 obroka) uz kamatnu stopu od 1,0 % godišnje (u trenutku prodaje u glavnoj knjizi evidentirana su potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u vrijednosti zaključenih ugovora umanjnih za uplaćenu jamčevinu, prihodi od prodaje evidentiraju se po uplati dospjelih obroka, a vrijednost prodanih nekretnina isknjižena je iz poslovnih knjiga). Kupoprodajne cijene podmirene su u skladu s ugovorenim uvjetima.

Prema zaključenim ugovorima kupci su stekli pravo upisa vlasništva na nekretninama u zemljišnim knjigama uz istovremeni upis založnog prava (hipoteke) u korist Općine. Upis založnog prava obavljen je na temelju zaključenih sporazuma o zasnivanju založnog prava na nekretninama, kojima je utvrđeno da u slučaju neisplate ugovorene cijene nakon dospijea Općina može neposredno tražiti ovrhu na nekretnini. Navedeno nije u skladu s uvjetima javnih natječaja i odredbom članka 9. Odluke o uvjetima, načinu i postupku gospodarenja nekretninama u vlasništvu Općine, prema kojima pravo vlasništva na kupljenoj nekretnini kupac, koji je ispunio svoje obaveze utvrđene kupoprodajnim ugovorom, stječe uknjižbom u zemljišne knjige nakon što je u potpunosti isplatio kupoprodajnu cijenu.

Državni ured za reviziju nalaže pri prodaji imovine zaključivati ugovore o prodaji u skladu s Odlukom o uvjetima, načinu i postupku gospodarenja nekretninama u vlasništvu Općine i uvjetima javnih natječaja.

Prije prodaje nekretnina putem javnog natječaja ovlašteni sudski vještak i procjenitelj za građevinarstvo izvršili su procjenu nekretnina te su izrađeni procjembeni elaborati. Općina nije procjembene elaborate dostavila nadležnom procjeniteljskom povjerenstvu na mišljenje o usklađenosti s odredbama Zakona o procjeni vrijednosti nekretnina. Odredbama članaka 10., 12., 17. i 19. spomenutog Zakona, propisano je da se za područje županije, Grada Zagreba odnosno velikoga grada osniva procjeniteljsko povjerenstvo radi stručne analize i evaluacije podataka te davanja stručnih mišljenja o tržištu nekretnina te se za područje Republike Hrvatske osniva visoko procjeniteljsko povjerenstvo. Imenovano procjeniteljsko povjerenstvo pri županiji, Gradu Zagrebu, odnosno velikom gradu, između ostalog, daje mišljenje o usklađenosti izrađenih procjembenih elaborata s odredbama spomenutog Zakona, na zahtjev jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Stručni prijedlozi i mišljenja visokog povjerenstva obvezujući su za povjerenstva pri jedinicama lokalne samouprave u provedbi spomenutog Zakona.

Prema mišljenju Visokog procjeniteljskog povjerenstva Republike Hrvatske iz veljače 2018., jedinice lokalne samouprave i pravne osobe kojima su osnivači jedinice lokalne samouprave dužni su dostaviti izrađene procjembene elaborate nadležnim procjeniteljskim povjerenstvima na mišljenje o njihovoj usklađenosti s odredbama Zakona o procjeni vrijednosti nekretnina.

Državni ured za reviziju preporučuje prije zaključivanja ugovora kojima se upravlja i raspolaže imovinom dostaviti procjembene elaborate nadležnom procjeniteljskom povjerenstvu na mišljenje, odnosno na ocjenu usklađenosti s odredbama Zakona o procjeni vrijednosti nekretnina u cilju korištenja i raspolaganja nekretninama u vlasništvu Općine na transparentan način odnosno pažnjom dobrog gospodara.

Uspostavljen je Registar nekretnina u koji su uneseni dostupni podaci te se prikupljaju podaci od ostalih nadležnih tijela kako bi se nastavilo s unosima i ažuriranjima svih podataka u cilju da takva evidencija sadrži što sveobuhvatnije i točne podatke. U siječnju 2023. donesena je Odluka o imenovanju odgovorne osobe za elektronički unos i ažuriranje podataka u Središnji registar državne imovine. Tijekom 2024. Općina nije dostavljala podatke u Središnji registar državne imovine. Odredbom članka 4. Zakona o Središnjem registru državne imovine propisano je da su obveznici dostave i unosa podataka u Središnji registar državne imovine, između ostalog, jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave. Odredbama članaka 6. i 7. Uredbe o Središnjem registru državne imovine propisano je da se Središnji registar sastoji od evidencije nekretnina, financijske imovine, pokretnina, prava i obveza te drugih pojavnih oblika imovine. Elementi evidencije državne imovine, koja se unosi u Središnji registar, određuju se Pravilnikom o tehničkoj strukturi podataka i načinu upravljanja Središnjim registrom (Narodne novine 37/24), koji je donesen i stupio je na snagu 4. travnja 2024.

S obzirom na to da Općina nije dostavila podatke o imovini u Središnji registar državne imovine, a da je Pravilnik o tehničkoj strukturi podataka i načinu upravljanja Središnjim registrom donesen, Državni ured za reviziju nalaže dostaviti podatke o državnoj imovini prema elementima koji su određeni navedenim Pravilnikom.

Općina prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji i navodi da će postupiti po danim nalogima i preporuci.

U vezi s preporukom o dostavi procjembenih elaborata nadležnom procjeniteljskom povjerenstvu na mišljenje, odnosno na ocjenu usklađenosti, navodi da Općina pridržava pravo pozvati se na članak 12., stavak 2. Zakona o procjeni vrijednosti nekretnina (Narodne novine 78/15), koji propisuje obvezu za upravna tijela županije, Grada Zagreba odnosno velikog grada. Iz navedenog razloga nisu dostavljali na procjenu elaborate u prethodnom razdoblju.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Općine za 2020., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje. Revizijom za 2024. provjereno je je li Općina postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi (N) i preporuka (P) iz prošle revizije i njihov status. Također, navodi se preporuka čija provedba zbog opravdanih razloga nije primjenjiva.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5	6
1.	Planiranje i izvršenje proračuna	2020.	P	Uz izmjene i dopune proračuna donositi izmjene i dopune plana razvojnih programa ako se izmjenama proračuna mijenjaju vrijednosti ulaganja u pojedine programe te planirana sredstva uskladiti s izmjenama i dopunama proračuna.	19. kolovoza 2021.	nije primjenjivo
2.	Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji	2020.	N	Obavljati ispravak vrijednosti potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	15. veljače 2022.	provedeno
3.		2020.	N	Uskladiti podatke o ukupnim te dospjelim i nedospjelim obvezama iskazane u Bilanci s podacima evidentiranim u poslovnim knjigama i iskazanim u Izvještaju o obvezama u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.	15. veljače 2022.	provedeno
4.		2020.	N	Prihode i rashode planirati i evidentirati na propisanim računima Računskog plana u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	15. veljače 2022.	provedeno nakon roka
5.		2020.	N	U okviru izvanbilančnih zapisa evidentirati potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku i instrumente osiguranja plaćanja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	15. veljače 2022.	nije provedeno
6.		2020.	P	U okviru izvanbilančnih zapisa evidentirati i potraživanja po osnovi sudskih sporova u tijeku.	15. veljače 2022.	nije provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5	6
7.	Rashodi za tekuće donacije	2020.	N	Obaviti cjeloviti popis imovine i obveza te provesti usklađenje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza.	15. veljače 2022.	nije provedeno
8.		2020.	P	S vlasnikom i korisnikom nekretnine, za radove na rekonstrukciji i adaptaciji dijela interijera dječjeg vrtića i osnovne škole u Perušiću, urediti međusobna prava i obveze te utvrditi način evidentiranja rashoda i imovine u poslovnim knjigama i iskazivanja u financijskim izvještajima.	31. prosinca 2021.	provedeno
9.		2020.	N	Ocjenjivati prijave pristigle na natječaj za predlaganje programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge prema utvrđenim kriterijima na propisanim obrascima u skladu s odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge.	19. kolovoza 2021.	provedeno
10.		2020.	N	Pri dodjeli financijskih sredstava udrugama, bez objavljivanja javnog natječaja, zaključivati ugovore o izravnoj dodjeli sredstava i poštivati osnovne standarde financiranja, kako je to propisano odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge.	31. prosinca 2021.	provedeno

Obrazloženje danog naloga koji je proveden nakon roka te preporuke koja nije primjenjiva daje se u nastavku.

- Preporuka u vezi s donošenjem izmjena i dopuna plana razvojnih programa nije primjenjiva jer odredbama Zakona o proračunu koji je na snazi od siječnja 2022. nije propisana obveza donošenja plana razvojnih programa. (redni broj 1.)
- Nalog u vezi s planiranjem i evidentiranjem prihoda i rashoda na propisanim računima Računskog plana proveden je nakon roka. Prihodi za 2024. planirani su i evidentirani na propisanim računima Računskog plana. Kapitalne pomoći nisu planirane ni ostvarene za 2024., dok rashodi za subvencije za lokalnu nerentabilnu autobusnu liniju i veterinarske usluge umjetnog osjemenjivanja te donacije domu zdravlja za 2024. nisu planirani ni evidentirani na propisanim računima Računskog plana. U tijeku obavljanja revizije Općina je I. izmjenama i dopunama Proračuna za 2025. rashode za subvencije za lokalnu autobusnu liniju i veterinarske usluge umjetnog osjemenjivanja planirala na računima subvencija.

U glavnoj knjizi za 2025. subvencije za nerentabilnu lokalnu prijevoznu liniju i veterinarske usluge umjetnog osjemenjivanja evidentirane su na propisanim računima subvencija, dok rashodi za donacije domu zdravlja u vrijeme obavljanja revizije nisu ostvareni. (redni broj 4.)

1.2. Općina prihvaća status naloga i preporuka iz prošle revizije.